

KPSS TARİH · ÜNİTE 10 / 13 · ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ

Atatürk İnkılapları ve İç Gelişmeler: KPSS Hap Bilgi

KPSS'de Atatürk ilkeleri ve inkılap tarihinden her yıl yaklaşık **12 soru** geliyor. Bu ünite bloğun en büyük parçası: ÖSYM 2012-2021 arasında buradan **36 soru** sordu.

Soruların 11'i **siyasi inkılaplardan** geldi: saltanat, Cumhuriyet, halifelik, partiler. Eğitim ve kültür, hukuk ve toplum, ekonomiden de 8-9 soru var. En çok hangi yeniliğin hangi yıla ve hangi döneme ait olduğu soruluyor. ÖSYM'nin sorduğu her bilginin yanında sorulduğu yıl yazıyor.

Bu ünite
36 çıkmış soru (2012-2021)
bu bloktan yılda ~12 soru
36 ÖSYM tuzağı

① ÖSYM bu üniteden ne sordu?

36 sorunun 11'i tek konudan geldi: *Siyasi inkılaplar ve iç gelişmeler.*

Siyasi inkılaplar ve iç gelişmeler ■■■■■■■■■■ 11 soru

2012 Saltanatın kaldırılmasının sonuçları 2012 1921 Anayasası'nda ilk değişiklik

2012 3 Mart 1924 kanunları 2013 Partilerin kuruluşunda Atatürk'ün rolü

2015 Dokuz Umde ve Halk Fırkası 2016 Ankara başkent olunca elçiliği olan devlet

2017 1927 seçimlerinde milletvekillerine koşul

2018 Saltanat ve halifeliğin ortak kaldırılma nedeni 2019 "Hâkimiyet Bayramı"

2020 Hanedanın yurt dışına çıkarılması 2021 İç gelişmelerde neden-sonuç

Eğitim, kültür ve Atatürk'ün hayatı ■■■■■■■■ 9 soru

2012 Millet Mektepleri 2013 Atatürk'ün vasiyeti: TTK ve TDK

2014 Malche raporu ve İstanbul Üniversitesi 2014 Halkevleri

2015 Mustafa Kemal'in ilk görev yeri: Şam 2015 Medeni Bilgiler (Afet İnan)

2016 Darülbeydi: İstanbul Şehir Tiyatrosu 2018 Atatürk döneminde açılan kurum

2019 Atatürk dönemi eğitim yenilikleri

Hukuk, toplum ve kadın ■■■■■■ 8 soru

2012 Kadın-erkek eşitliği ve Medeni Kanun 2012 Ekonomik karışıklığı önleyen düzenlemeler
2013 Medeni Kanun ve azınlıklar 2016 Kadınların ilk yer aldığı görev
2017 Soyadı Kanunu ve Atatürk'ün imzası 2019 "Din bir vicdan meselesidir"
2020 1924 Anayasası'na sonradan eklenenler 2021 Cumhuriyet'in hukuk yenilikleri

Ekonomi ■■■■■■ 8 soru

2012 I. Beş Yıllık Sanayi Planı ve Sovyet desteği 2013 Ekonomik bağımsızlık adımları
2014 1923-1938 demiryolları 2015 İzmir İktisat Kongresi'nin başkanı
2018 Kabotaj Kanunu 2019 İzmir İktisat Kongresi kararları
2020 1923-1930 iktisat politikası 2021 Milliyetçilik ilkesine örnek

Yıllar 2012-2021 KPSS Genel Kültür testlerinden. Soruların metni ÖSYM'nin telifinde olduğu için burada yok; sorulan bilgi notlarda **KPSS 2019** gibi bir damgayla, sorulduğu yılla işaretli.

② Kilit Tarihler

1922'den 1937'ye

1 Kas 1922 • **Saltanat** kaldırıldı; 1935'e kadar "Hâkimiyet-i Milliye Bayramı" oldu.

KPSS 2019

17 Şub 1923 • **İzmir İktisat Kongresi** (başkan Kâzım Karabekir). **KPSS 2015**

8 Nis 1923 • **Dokuz Umde** açıklandı. **KPSS 2015**

13 Eki 1923 • **Ankara** başkent oldu. **KPSS 2016**

29 Eki 1923 • **Cumhuriyet** ilan edildi. **KPSS 2012**

3 Mar 1924 • **Halifelik** kaldırıldı; Tevhid-i Tedrisat. **KPSS 2012**

20 Nis 1924 • **1924 Anayasası**.

1925 • **Şeyh Said İsyanı**, Takrir-i Sükûn; şapka; tekke ve zaviyeler kapandı.

KPSS 2021

1926 • **Medeni Kanun** ve **Kabotaj Kanunu**; İzmir Suikastı. **KPSS 2013**

1 Kas 1928 • **Yeni Türk harfleri**; 1929'da Millet Mektepleri. **KPSS 2012**

1930 • **Serbest Cumhuriyet Fırkası**; Merkez Bankası; kadınlara belediye seçimi hakkı. **KPSS 2013**

1931-1932 • **Türk Tarih Kurumu** ve **Türk Dil Kurumu**; Halkevleri. **KPSS 2014**

1933 • **Üniversite reformu**: İstanbul Üniversitesi. **KPSS 2014**

1934 • **Soyadı Kanunu**; kadınlara milletvekilliği; I. Beş Yıllık Sanayi Planı.

KPSS 2017

1935 • Hafta tatili **Pazar** oldu. KPSS 2012

1937 • **Altı ilke** anayasaya girdi.

3 Saltanattan Cumhuriyete

Dört adım

1 1 Kasım 1922: **saltanat** kaldırıldı. Sebep: Lozan'a İstanbul hükümetinin de çağrılması. KPSS 2021

2 13 Ekim 1923: **Ankara** başkent oldu. O gün Ankara'da elçiliği olan tek devlet **Afganistan**'dı. KPSS 2016

3 29 Ekim 1923: **Cumhuriyet**. 1921 Teşkilat-ı Esasiye'nin **ilk değişikliği**: devletin şekli cumhuriyet, dini İslam, dili Türkçe; cumhurbaşkanlığı kuruldu. KPSS 2012

4 3 Mart 1924: **halifelik** kaldırıldı, Osmanlı hanedanı yurt dışına çıkarıldı. KPSS 2020

↳ Rejimin adı saltanatın kaldırılmasıyla değil, **29 Ekim 1923**'te kondu. KPSS 2012

Saltanat ve halifelik neden kalktı?

- Ortak neden: **TBMM**'yi egemenliği kullanan **tek güç** yapmak, ona rakip olabilecek makamları kaldırmak. KPSS 2018
- Saltanatın kaldırılmasıyla **milli egemenlik** güçlendi, **kişisel egemenlik** bitti, bütün yetkiler TBMM'de toplandı, demokrasiye adım atıldı. KPSS 2012
- Rauf Bey'in önergesiyle 1 Kasım, 1935'e kadar "**Hâkimiyet-i Milliye Bayramı**" diye kutlandı. KPSS 2019

3 Mart 1924'te neler oldu?

KANUN	SONUÇ
Halifeliğin kaldırılması	Osmanlı hanedanı yurt dışına çıkarıldı KPSS 2012
Şer'iye ve Evkaf Vekâleti kaldırıldı	Ankara'nın şeyhülislamlığıydı; yerine Diyanet İşleri ve Vakıflar Genel Müdürlüğü KPSS 2012
Tevhid-i Tedrisat	Bütün okullar Maarif Vekâleti'ne bağlandı KPSS 2019
Erkân-ı Harbiye Vekâleti kaldırıldı	Ordu siyasetten ayrıldı; yerine Genelkurmay Başkanlığı
Tekke, zaviye, türbe	3 Mart'ta değil: 1925'te kapatıldı KPSS 2012

KODLA

Üç Mart'ta halife, hanedan ve şeyhülislam gitti; tek okul geldi

3 Mart 1924: halifelik, hanedanın ülkede kalması ve Şer'iye ve Evkaf Vekâleti kalktı, **Tevhid-i Tedrisat** geldi. Tekke ve zaviyeler 1925.

Neden ve sonuç

NEDEN	SONUÇ
İstanbul'un resmen işgali (1920)	TBMM'nin açılması
Lozan'a İstanbul hükümetinin de çağırılması	Saltanatın kaldırılması (1922) KPSS 2021
Halifeliğin kaldırılması	Osmanlı hanedanının yurt dışına çıkarılması (1924) KPSS 2020
Şeyh Said İsyanı (1925)	Takrir-i Sükûn Kanunu; Terakkiperver Fırka kapatıldı KPSS 2021
İzmir Suikastı (1926)	İstiklal Mahkemesi eski İttihatçıları yargıladı. Serbest Fırka'nın kapanmasıyla (1930) ilgisi yok KPSS 2021

Partiler ve seçimler

- **Dokuz Umde** (8 Nisan 1923): Mustafa Kemal'in seçim bildirisi, **Halk Fırkası**'nın varlığının esası. **KPSS 2015**
- **Halk Fırkası** (1923): Mustafa Kemal kurdu. **KPSS 2013**
- **Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası** (1924): Kâzım Karabekir, Rauf, Ali Fuat, Refet, Adnan Adıvar. Atatürk'ün rolü **yok**; Şeyh Said İsyanı'ndan sonra kapatıldı. **KPSS 2013**
- **Serbest Cumhuriyet Fırkası** (1930): Atatürk'ün isteğiyle **Fethi Okyar** kurdu; rejim karşıtları toplanınca üç ay sonra kendini feshetti. **KPSS 2013**
- 1927 seçimleri: milletvekilleri özel işlerinde devletin yasalarına bağlı kalacak, **nüfuzlarını kullanıp çıkar sağlamayacaktı**. **KPSS 2017**

KODLA

Halk'ı kurdu, Serbest'i kurdurdu, Terakkiperver'e karışmadı

Atatürk ve partiler: **Halk Fırkası**'nı kendisi kurdu,
Serbest Cumhuriyet Fırkası'nı Fethi Okyar'a kurdurdu,
Terakkiperver muhaliflerin partisiydi.

⚠ ÖSYM tuzağı

Saltanatın kaldırılması rejimin adını koymadı: o, Cumhuriyet'in ilanıyla (29 Ekim 1923) oldu ve 1921 Anayasası'nın **ilk değişikliği**di. Tekke ve zaviyeler de 3 Mart'ta değil, **1925**'te kapandı. **KPSS 2012**

④ Hukuk, Toplum ve Kadın

Hukukta birlik

- **Tek hukuk** sistemi; Batıdan **laik** kanunlar: Medeni Kanun İsviçre'den, Ceza Kanunu İtalya'dan, Ticaret Kanunu Almanya'dan (1926). **KPSS 2021**
- **Şer'iye ve Eukaf Vekâleti** kaldırıldı (1924); **Ankara Hukuk Mektebi** açıldı (1925). **KPSS 2021**
- **Hukuk-ı Aile Kararnamesi** Osmanlı'nın (1917): Cumhuriyet'in yeniliği değil. **KPSS 2021**
- Azınlıkların **özel hukuk** alanındaki farklı konumu **Medeni Kanun**'la sona erdi. **KPSS 2013**

Türk Medeni Kanunu (17 Şubat 1926)

KADIN İÇİN

Eşitlik

- Resmî nikâh, tek eşlilik
- Boşanma hakkı
- Mirasta ve tanıklıkta eşitlik

HERKES İÇİN

Tek hukuk

- Azınlıkların ayrı özel hukuku bitti
- Patrikhanelerin mahkeme kurma hakkı kalktı
- Aile hukuku laikleştirdi

↳ Atatürk'e göre kadın ve erkek aynı amaca birlikte yürümeyen bir toplum ilerleyemezdi: bu düşünce **Medeni Kanun**'la gerçekleşti. **KPSS 2012**

Kadınlar ne zaman?

YIL

1926

HAK

Medeni Kanun: aile ve mirasta eşitlik **KPSS 2012**

YIL	HAK
1930	Belediye seçimlerinde seçme ve seçilme: ilk siyasi hak KPSS 2016
1933	Muhtarlık ve ihtiyar heyeti KPSS 2016
1934	Milletvekili seçme ve seçilme; 1924 Anayasası'na sonradan eklendi KPSS 2020
1935	İlk kadın milletvekilleri (18) mecliste
1937	Sabiha Gökçen: ilk Türk kadın savaş pilotu KPSS 2016

KODLA

Belediye Muhtarlık Meclis

BMM sırası: kadınlar 1930'da belediyede, 1933'te muhtarlıkta, 1934'te milletvekilliğinde seçme ve seçilme hakkı aldı. İlk hak belediye.

Toplumsal alanda

- **Soyadı Kanunu** (1934): TBMM Mustafa Kemal'e "Atatürk" soyadını verdi, imzası da değişti. KPSS 2017
- **Şapka Kanunu** (1925); lakap ve unvanların kaldırılması ve bazı kisvelerin giyilmemesi (1934).
- Kılık kıyafet düzenlemeleri **çağdaş ve laik bir görünüm** içindi; ekonomik ilişkilerle ilgisi yoktu. KPSS 2012
- Ekonomik ilişkilerdeki karışıklığı önleyenler: **miladi takvim** ve uluslararası saat (1925), **ölçüler** (1931), **soyadı** (1934), hafta tatilinin **Pazar** olması (1935). KPSS 2012

Laiklik: din bir vicdan meselesi

- Atatürk dini kişinin vicdanına bıraktı, din ve devlet işlerinin karıştırılmasına karşı çıktı. KPSS 2019
- Bu düşüncenin adımları: **halifelik** kaldırılması, **tekke ve zaviyelerin kapatılması**, **Medeni Kanun**. KPSS 2019
- 1928: "Devletin dini İslam'dır" maddesi anayasadan çıktı; 1937: laiklik anayasaya girdi.

⚠ ÖSYM tuzağı

Kadınlara milletvekilliği hakkı 1924 Anayasası'nın ilk hâlinde yoktu, **1934'te** eklendi. Kadınların ilk yer aldığı alan **belediye** (1930). **KPSS 2020**

5 Eğitim ve Kültür

Eğitimde beş adım

- 1 3 Mart 1924 **Tevhid-i Tedrisat**: öğretim birleşti. **KPSS 2019**
 - ↓
 - 2 1926 **Maarif Teşkilatı Kanunu**. **KPSS 2019**
 - ↓
 - 3 1 Kasım 1928 **yeni Türk harfleri**. **KPSS 2019**
 - ↓
 - 4 1929 **Millet Mektepleri**: yeni harfleri halka öğretip okuryazarlığı artırmak için. **KPSS 2012**
 - ↓
 - 5 1933 **Üniversite reformu**: İsviçreli Prof. **Malche**'nin raporuyla Darülfünun kapandı, **İstanbul Üniversitesi** kuruldu. **KPSS 2014**
- ↳ **Türk Ocakları** Atatürk döneminin eğitim yeniliği değil: 1912'de kuruldu, 1931'de kapandı, yerini Halkevleri aldı. **KPSS 2019**

Atatürk'ün mü, Osmanlı'nın mı?

KURUM	NE ZAMAN?
Ankara Hukuk Mektebi	Atatürk dönemi, 1925 KPSS 2018
Halkevleri	Atatürk dönemi, 1932 KPSS 2014
Darülfünun	Osmanlı, 1900; 1933'te İstanbul Üniversitesi oldu KPSS 2018
Mülkiye Mektebi	Osmanlı, 1859 KPSS 2018
Sanayi-i Nefise Mektebi	Osmanlı, 1882; güzel sanatlar KPSS 2018
Türk Ocakları	Osmanlı, 1912 KPSS 2019
Darülbeydi	Osmanlı, 1914; 1934'te İstanbul Şehir Tiyatrosu oldu KPSS 2016

Halkevleri (1932)

- Halkın dilini ve **folklorunu** derlemek, **yerel tarih** belgelerini araştırmak. **KPSS 2014**
- **Güzel sanatlar** kursları; köylüye sağlık ve sosyal yardım. **KPSS 2014**

Tarih ve dil

- **Türk Tarih Kurumu** (1931) ve **Türk Dil Kurumu** (1932).
- Atatürk vasiyetinde **İş Bankası** hisselerinin gelirinden bu iki kuruma pay bıraktı: **maddi bağımsızlıkları**, uzun ömürleri, bilimsel çalışma ve milli bilinç için. **KPSS 2013**
- Amaç kurumları **siyasi iktidarın parçası** yapmak değildi; siyasetten bağımsız kalsınlar istedi. **KPSS 2013**

Atatürk'ün kitapları

AFET İNAN DERLEDİ

Medeni Bilgiler

Devlet ve toplum hayatı;
Atatürk'ün el yazıları

KPSS 2015

1927'DE OKUNDU

Nutuk

1919-1927 arasındaki olaylar

MATEMATİK

Geometri

Terimler Türkçeleşti: üçgen, açı, kenar

ASKERLİK

Zabit ve Kumandan ile Hasbihal

Subay ve komutan üzerine

ASKERLİK

Cumalı Ordugâhı

Süvari birliklerinin tatbikatı

Atatürk'ün hayatından

- İlk görev yeri **Şam**'daki 5. Ordu; **Vatan ve Hürriyet Cemiyeti**'ni orada kurdu. **KPSS 2015**
- Soyadı 1934'te TBMM'nin kararıyla verildi: "Atatürk".

⚠ ÖSYM tuzağı

Türk Ocakları (1912) ve **Darülbeydi** (1914) Osmanlı'nın kurumları; Atatürk döneminde açılan **Ankara Hukuk Mektebi** (1925). **KPSS 2018**

6 Ekonomi

İki dönem, iki yöntem

1923-1929

Özel girişim

- İzmir İktisat Kongresi (1923)
- İş Bankası (1924)
- Kabotaj (1926), Teşvik-i Sanayi (1927)

1930-1938

Devletçilik

- 1929 dünya ekonomik bunalımı
- Merkez Bankası (1930)
- I. Beş Yıllık Sanayi Planı (1934)

↳ I. Beş Yıllık Sanayi Planı 1923-1930'a örnek **olamaz**: 1933'te hazırlandı, 1934'te uygulandı. **KPSS 2020**

İzmir İktisat Kongresi (17 Şubat 1923)

- Lozan'a ara verilince toplandı; başkanı **Kâzım Karabekir**. **KPSS 2015**
- **Misak-ı İktisadi**: ham maddesi yurttan olan sanayi, el işçiliğinden fabrikaya geçiş, kredi veren bankalar, özel sektörün yapamadığına devletin öncülüğü. **KPSS 2019**
- Tüketim alışkanlığını düzenleyen karar: **yerli malı** kullanımı ve **tasarruf**. **KPSS 2019**

Ekonomik bağımsızlık

ADIM	NE OLDU?
Kapitülasyonlar	Lozan'da kaldırıldı (1923) KPSS 2013
Düyun-ı Umumiye	Yetkisi sadece borçlarla sınırlandı KPSS 2013
Reji İdaresi	Tütün tekeli millileşti (1925) KPSS 2013
Kabotaj Kanunu (1926)	Türk karasularında limanlar arası taşımacılık sadece Türk gemilerinin: deniz ticareti KPSS 2018
Merkez Bankası	1930'da kuruldu, 1931'de çalışmaya başladı KPSS 2013
Tekalif-i Milliye	Bu listeye girmez: 1921'de ordunun ihtiyacı için KPSS 2013

KODLA

Kabotaj kıyısı Türk gemisine verdi

Kabotaj (1926): karasularımızda gemi taşımacılığı sadece Türk denizcilerinin. Konusu **deniz ticareti**; aşar, toprak ya da banka değil.

Hangi yenilik hangi ilke?

YENİLİK	İLKE
Türk Parasını Koruma Kanunu (1930)	Milliyetçilik KPSS 2021
Lakap ve unvanların kaldırılması	Halkçılık (eşitlik) KPSS 2021
Bazı kisvelerin giyilmemesi	Laiklik
Şer'îye ve Evkaf Vekâleti'nin kaldırılması	Laiklik
I. Beş Yıllık Sanayi Planı	Devletçilik KPSS 2021

Demiryolu ve sanayi

- 1923-1938: yılda ortalama ~200 km, toplam ~3.360 km yeni hat. **KPSS 2014**
- Cumhuriyet'in hatları: Samsun-Sivas, Malatya-Diyarbakır, Irmak-Zonguldak; Sivas-Erzurum 1939'da tamamlandı. **KPSS 2014**
- **Eskişehir-Ankara** hattı Osmanlı'nın (1892). **KPSS 2014**
- I. Beş Yıllık Sanayi Planı'na teknik ve ekonomik destek **Sovyetler Birliği**'nden; Kayseri ve Nazilli bez fabrikaları. **KPSS 2012**

⚠ ÖSYM tuzağı

Tekalif-i Milliye ekonomik bağımsızlık adımı değil (1921, savaş için). **Eskişehir-Ankara** hattı da Cumhuriyet'in değil, Osmanlı'nın. **KPSS 2013**

7 ÖSYM tuzakları: tek sayfada

Her çıkmış sorunun bir tuzağı var. Sınavdan önceki son tekrar için bu liste yeter.

- 1 Saltanatın kaldırılması rejimin adını koymadı; o, 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet'le oldu. **KPSS 2012**
- 2 1921 Anayasası'ndaki ilk değişiklik Cumhuriyet'in ilanı (29 Ekim 1923). **KPSS 2012**
- 3 Tekke, zaviye ve türbeler 3 Mart 1924'te değil, 1925'te kapatıldı. **KPSS 2012**
- 4 Yeni harflerden sonra okuryazarlığı artırmak için açılan Millet Mektepleri; Türk Ocakları değil. **KPSS 2012**
- 5 Kadınla erkeğin birlikte yürümesi düşüncesini gerçekleştiren Medeni Kanun; şapka ya da soyadı değil. **KPSS 2012**
- 6 Kılık kıyafet düzenlemeleri ekonomik karışıklığı önlemek için değildi; takvim, saat, ölçü, soyadı ve hafta tatili içindi. **KPSS 2012**
- 7 I. Beş Yıllık Sanayi Planı'na destek Sovyetler Birliği'nden; ABD, İngiltere ya da Fransa değil. **KPSS 2012**
- 8 Terakkiperver Fırka'nın kuruluşunda Atatürk'ün rolü yok; Halk Fırkası ve Serbest Fırka'da var. **KPSS 2013**
- 9 Azınlıkların özel hukuktaki farklı konumunu Medeni Kanun bitirdi; Tevhid-i Tedrisat ya da Tahrir-i Sükûn değil. **KPSS 2013**

- 10) Tekalif-i Milliye ekonomik bağımsızlık adımı değil; 1921'de ordunun ihtiyacı için.
○ KPSS 2013
- 11) Atatürk TTK ve TDK'ya pay bırakarak onları siyasi iktidarın parçası yapmak istemedi. KPSS 2013
- 12) Malche'nin raporundan sonra kurulan İstanbul Üniversitesi; Türk Tarih Kurumu ya da MTA değil. KPSS 2014
- 13) Eskişehir-Ankara hattı Osmanlı döneminde yapıldı; Cumhuriyet'in hattı değil.
○ KPSS 2014
- 14) Dil, folklor, yerel tarih ve kurslar için kurulan Halkevleri (1932); Türk Dil Kurumu değil. KPSS 2014
- 15) Mustafa Kemal'in ilk görev yeri Şam; Selanik ya da Manastır değil. KPSS 2015
- 16) Afet İnan'ın derlediği eser Medeni Bilgiler; Nutuk ya da Geometri değil. KPSS 2015
- 17) İzmir İktisat Kongresi'nin başkanı Kâzım Karabekir; Mustafa Kemal ya da İsmet Paşa değil. KPSS 2015
- 18) Dokuz Umde Halk Fırkası'nın varlığının esası; Teşkilat-ı Esasiye'nin değil. KPSS 2015
- 19) Ankara başkent olduğunda orada elçiliği olan devlet Afganistan; İngiltere ya da Fransa değil. KPSS 2016
- 20) Kadınların ilk yer aldığı alan belediye (1930); milletvekilliği 1934. KPSS 2016
- 21) 1934'te İstanbul Şehir Tiyatrosu adını alan Darülbeyaz; Darüleytam yetim yurdu.
○ KPSS 2016
- 22) Atatürk'ün imzası Soyadı Kanunu'yla TBMM'nin verdiği soyadıyla değişti. KPSS 2017
- 23) 1927'deki koşul milletvekillerinin nüfuzlarıyla çıkar sağlamasını önlemek içindi.
○ KPSS 2017
- 24) Saltanat ve halifeliğin ortak kaldırılma nedeni TBMM'yi egemenliği kullanan tek güç yapmak. KPSS 2018
- 25) Atatürk döneminde açılan Ankara Hukuk Mektebi; Darülfünun, Mülkiye ve Sanayi-i Nefise Osmanlı'nın. KPSS 2018
- 26) Kabotaj Kanunu deniz ticaretini düzenledi; aşar, toprak ya da bankacılık değil.
○ KPSS 2018

27 İzmir İktisat Kongresi'nde tüketimi düzenleyen karar yerli malı ve tasarruf.

KPSS 2019

28 1935'e kadar "Hâkimiyet Bayramı" olarak kutlanan saltanatın kaldırılması.

KPSS 2019

29 Din ve vicdan özgürlüğünün adımları halifeliğin kaldırılması, tekkelerin kapatılması ve Medeni Kanun. KPSS 2019

30 Türk Ocakları Atatürk döneminin eğitim yeniliği değil; 1912'de kuruldu. KPSS 2019

31 Osmanlı hanedanının yurt dışına çıkarılması halifeliğin kaldırılmasına bağlı (3 Mart 1924). KPSS 2020

32 Kadınlara milletvekilliği hakkı 1924 Anayasası'na sonradan (1934) eklendi.

KPSS 2020

33 I. Beş Yıllık Sanayi Planı 1923-1930'a örnek olamaz; 1934'te uygulandı. KPSS 2020

34 İzmir Suikastı (1926) ile Serbest Fırka'nın kapanması (1930) arasında neden-sonuç yok. KPSS 2021

35 Hukuk-ı Aile Kararnamesi (1917) Osmanlı'nın; Cumhuriyet'in hukuk yeniliği değil.

KPSS 2021

36 Milliyetçilikle doğrudan ilgili Türk Parasını Koruma Kanunu; lakapların kaldırılması halkçılık. KPSS 2021

8 Kendini dene: doğru mu, yanlış mı?

Önce D ya da Y'yi işaretle; cevaplar sayfanın sonunda.

1. Saltanat 1 Kasım 1922'de kaldırıldı.

D Y

2. Cumhuriyet'in ilanı 1921 Anayasası'ndaki ilk değişikliktir.

D Y

3. Tekke ve zaviyeler 3 Mart 1924'te kapatıldı.

D Y

4. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nı Atatürk kurdurdu.

D Y

5. Medeni Kanun azınlıkların özel hukuktaki farklı konumunu bitirdi.

D Y

6. Kadınlar milletvekili seçme ve seçilme hakkını 1930'da aldı.

D Y

7. Millet Mektepleri yeni harfleri halka öğretmek için açıldı.

D Y

8. Türk Ocakları Atatürk döneminde kuruldu. ☐ D ☐ Y
9. Ankara Hukuk Mektebi Atatürk döneminde açıldı. ☐ D ☐ Y
10. Kabotaj Kanunu deniz ticaretini düzenler. ☐ D ☐ Y
11. İzmir İktisat Kongresi'nin başkanı Mustafa Kemal'di. ☐ D ☐ Y
12. I. Beş Yıllık Sanayi Planı'na ABD destek verdi. ☐ D ☐ Y
13. Eskişehir-Ankara demiryolu Cumhuriyet döneminde yapıldı. ☐ D ☐ Y
14. Medeni Bilgiler'i Afet İnan derledi. ☐ D ☐ Y
15. Türk Parasını Koruma Kanunu milliyetçilik ilkesiyle ilgilidir. ☐ D ☐ Y

Cevaplar

1. D 1935'e kadar Hâkimiyet-i Milliye Bayramı olarak kutlandı.
2. D 29 Ekim 1923.
3. Y 1925'te; 3 Mart'ta halifelik kaldırıldı.
4. Y Muhaliflerin partisiydi; Atatürk Serbest Fırka'yı kurdurdu.
5. D 1926; laik ve tek hukuk.
6. Y 1930 belediye; milletvekilliği 1934.
7. D 1929; okuryazarlık arttı.
8. Y 1912'de kuruldu; 1931'de kapandı.
9. D 1925; hukuk inkılabının okulu.
10. D Karasularında taşımacılık Türk gemilerinin.
11. Y Kâzım Karabekir.
12. Y Sovyetler Birliği destek verdi.
13. Y Osmanlı döneminde (1892).
14. D Atatürk'ün el yazılarından.
15. D 1930; ekonomide milliyetçilik.

Kaynak: Konu kapsamı ve ağırlık: ÖSYM 2026-KPSS Kılavuzu, Tablo 1. Soru yılları: ÖSYM 2012-2021 KPSS Genel Kültür testleri.